

Sygn. akt IV KS 34/20

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

na posiedzeniu w trybie art. 539e § 1 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 15 grudnia 2020 r.,
skargi obrońcy oskarżonego **A. K.**
na wyrok Sądu Okręgowego w K.
z dnia 17 lipca 2020 r., sygn. akt IV Ka (...)

p o s t a n o w i ł

- 1) oddalić skargę;**
- 2) obciążyć oskarżonego A. K. kosztami postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

A. K. został oskarżony o to, że w okresie między 22 grudnia 2016 r. a 30 września 2017 r. w K. dokonał przywłaszczenia powierzonych rzeczy w postaci mebli, sprzętu RTV i AGD różnych marek stanowiących wyposażenie wynajmowanego mieszkania od K. N. o wartości 45.000 zł, tj. o przestępstwo z art. 284 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 10 maja 2019 r., w sprawie II K (...), Sąd w K. uniewinnił oskarżonego A. K. od zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu.

Apelację, którą zaskarżono wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego, wniósł prokurator. W apelacji podniósł zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na błędnej ocenie materiału dowodowego i przyjęciu, że zeznania E. K. w części, w

jakiej wskazywała, że to oskarżony był faktycznym posiadaczem wynajętego mieszkania są niewiarygodne i w konsekwencji uznanie, że oskarżony A. K. nie dokonał zarzucanego mu przywłaszczenia wyposażenia mieszkania, podczas gdy prawidłowa ocena całości materiału dowodowego, dokonana według zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego powinna prowadzić do wniosku, że zeznania E. k. jako konsekwentne w toku całego postępowania oraz spójne z zeznaniami pokrzywdzonej K. N. świadka G.W. , świadka P. J. , uzyskaną dokumentacją bankową są w pełni wiarygodne i wraz z pozostałymi dowodami oskarżenia tworzą logiczną i spójną całość, przemawiającą za tym, że to oskarżony dysponował wynajętym od K. N. mieszkaniem i dokonał przywłaszczenia jego wyposażenia. W związku z tym zarzutem skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 17 lipca 2020 r., w sprawie IV Ka (...) Sąd Okręgowy w K. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego A. K. zaskarżył ten wyrok w całości na korzyść oskarżonego skargą na wyrok sądu odwoławczego, o której mowa w art. 539a § 1 k.p.k. Podniósł w niej zarzut naruszenie prawa procesowego tj. art. 437 § 2 k.p.k. - na skutek błędnego zastosowania przepisu, a to wobec uchylenia wyroku Sądu w K. K II Wydziału Karnego z dnia 10 maja 2019 r., sygn. akt II K (...), i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania ze względu na regułę *ne peius* i konieczność przeprowadzenia w całości postępowania dowodowego, podczas gdy Sąd odwoławczy powołując się jedynie na protokoły zeznań świadków z innego postępowania (postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w K. PR 2 Ds. (...)) nie usunął braków postępowania dowodowego poprzez uzupełniające przesłuchanie świadków E. K. oraz P. J. dokonał przedwczesnej oceny o zmianie wyroku z uniewinniającego na skazujący. W związku z tym zarzutem skarżący wniósł o uchylenie w całości wyroku Sądu Okręgowego w K. i przekazanie mu sprawy do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga obrońcy jest niezasadna i z tego powodu została oddalona.

Sąd Okręgowy w K. jako podstawę uchylenia wyroku Sądu Rejonowego w K. wskazał art. 454 § 1 k.p.k., zgodnie z którym sąd nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji lub co do którego w pierwszej instancji umorzono postępowanie. Wbrew sformułowanemu w skardze zarzutowi, jako przyczyna uchylenia wyroku nie została wskazana konieczność ponownego przeprowadzenia w całości postępowania dowodowego. Sąd Okręgowy w K. podał jedynie, że na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. uchyła orzeczenie Sądu I instancji i przekazuje temu Sądowi sprawę do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając swoją decyzję Sąd Okręgowy stwierdził zasadność podniesionego przez prokuratora zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych. Uznał, że zeznania świadka E. K. powinny być ocenione w całości jako wiarygodne, w przeciwieństwie do wyjaśnień oskarżonego. Zauważył, iż Sąd I instancji nie zwrócił między innymi uwagi na zmianę tych wyjaśnień, nie zbadał przyczyn ich zmiany. Zdaniem Sądu II instancji, Sąd ten nie wyciągnął również trafnych wniosków z podanej przez pokrzywdzoną i świadka E. K. informacji o posiadaniu przez oskarżonego kluczy do mieszkania oraz dokonywania przez niego zapłaty czynszu za mieszkanie. Te okoliczności przemawiają za przyjęciem, że to oskarżony faktycznie korzystał z mieszkania, którego według umowy najemcą była E. K. .

W końcowej części uzasadnienia Sąd Okręgowy w K. odniósł się do protokołów przesłuchania tejże E. K. i jej koleżanki P. J. w sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w K. PR 2 Ds. (...), w której A. K. postawiono zarzut popełnienia przestępstw z art. 204 § 2 k.k. i art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz art. 191 § 1 k.k. Stwierdził, że Sąd I instancji nie mógł ich wykorzystać, gdyż protokoły przesłuchań wpłynęły do tego Sądu kilkanaście minut po ogłoszeniu wyroku. Zgromadzone w tej sprawie dowody potwierdzają zasadność zarzutu postawionego oskarżonemu w badanej sprawie. Podkreślić jednak należy, że Sąd Okręgowy w K. stwierdził, że nawet pomijając te nowe dowody zachodziłaby konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku z uwagi na błędną ocenę dowodów dokonaną przez Sąd I instancji i w konsekwencji błąd w ustaleniach faktycznych skutkujący wadliwym wyrokiem uniewinniającym oskarżonego od postawionego mu

zarzutu.

Tym samym, informacje wynikające z protokołów przesłuchań wymienionych świadków nie przesądziły o podjętej przez Sąd decyzji o uchyleniu wyroku Sądu I instancji. W związku z tym, że kluczowe znaczenie miała dla Sądu weryfikacja przeprowadzonej przez Sąd I instancji oceny dowodów i stwierdzenie nieprawidłowości dokonanych na tej podstawie ustaleń faktycznych, to tym samym nie było potrzeby ponownego przesłuchania świadków E. K. i P. J. . Podkreślić również należy, że ci świadkowie zeznawali w postępowaniu przed Sądem I instancji i ich zeznania złożone obciążały oskarżonego. Powołanie ich przez Sąd II instancji w uzasadnieniu wyroku uchylającego wyrok Sądu I instancji świadczyło jedynie o tym, że ten dowodów utwierdził Sąd II instancji w dokonanej ocenie tych samych dowodów, ocenie częściowo odmiennej od Sądu I instancji. Istotne znaczenie ma okoliczność, że nie zmieniły one swoich zeznań, ale w sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w K. PR 2 Ds.(...) przedstawiły więcej okoliczności dotyczących relacji oskarżonego i świadka E. K. . Tym samym, dla stwierdzenia w badanej sprawie zasadności zarzutu sformułowanego w apelacji przez prokuratora nie było potrzeby ponownego przesłuchiwanie tych świadków.

Odnosnie zaś tego, czy dokonana przez Sąd II instancji częściowo odmienna ocena dowodów i dokonanie na podstawie tych samych stwierdzonych okoliczności odmiennych wniosków i w konsekwencji stwierdzenie błędu w ustaleniach faktycznych, są trafne, to kwestie te pozostają poza zakresem rozpoznania skargi na wyrok sądu odwoławczego. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w uchwale siedmiu sędziów z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17, *„Zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi na wyrok sądu odwoławczego, o którym mowa w art. 539a § 1 k.p.k., ogranicza się do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego.”* (OSNKW 2018, z. 3, poz. 23; zob. również wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2020 r., IV KS 4/20, LEX nr 3049054).

Wprawdzie w uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2018 r., I KZP 10/18 (OSNKW 2018 z. 11 poz. 73), Sąd ten stwierdził, że: *„Możliwość uchylenia wyroku uniewinniającego, umarzającego albo warunkowo*

umarzającego postępowanie karne i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania związana z regułą ne peius określona w art. 454 § 1 k.p.k. (art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k.) zachodzi dopiero wtedy, gdy sąd odwoławczy - w wyniku usunięcia stwierdzonych uchybień stanowiących jedną z podstaw odwoławczych określonych w art. 438 pkt 1-3 k.p.k. (czyli np. po uzupełnieniu postępowania dowodowego, dokonaniu prawidłowej oceny dowodów, poczynieniu prawidłowych ustaleń faktycznych) - stwierdza, że zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego czemu stoi na przeszkodzie zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. Sama tylko możliwość wydania takiego wyroku w ponownym postępowaniu przed sądem pierwszej instancji jest niewystarczająca dla przyjęcia wystąpienia reguły ne peius określonej w art. 454 § 1 k.p.k.” Podkreślić jednak należy, że z uzasadnienia wyroku Sądu II instancji wynika, że o uchyleniu wyroku Sądu I instancji zadecydowało przekonanie tego Sądu o błędnych ustaleniach faktycznych dokonanych przez ten Sąd, a nie jedynie taka możliwość wymagająca weryfikacji podczas przesłuchania świadków.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.